

Okul Öncesi ve İlkokul Arası Uyum: Öğretmen Uygulamaları ve Beklentiler

Tülay Şenel Çoruhlu ¹, Saliha Albayrak ²

¹ Trabzon Üniversitesi, Trabzon, Türkiye, ORCID: 0000-0002-0263-7844

² Tekkeköy Gökçe Karaoğlan Hava Korkmaz Özel Eğitim Uygulama Okulu, Samsun, Türkiye, ORCID: 0000-0001-8712-6893

Özet

Çalışmanın amacı; okul öncesi öğretmenlerinin öğrencileri ilkokula hazırlarken izledikleri öğretim sürecini belirlemek ve sınıf öğretmenlerinin okul öncesi eğitimden beklentilerini incelemektir. Çalışmanın katılımcı grubunu Trabzon'da görev yapan 20 okul öncesi ve 20 sınıf öğretmeni oluşturmuştur. Veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Çalışmadan elde edilen nitel veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. Çalışma sonucunda ortaya çıkan verilerden yararlanılarak ilkokula hazırlık sürecinde öğrencilerin akademik gelişimi, becerileri, yaşanan sorunlar ile ilgili öğretmen görüşleri karşılaştırılmıştır. Araştırmada ilkokula hazırlık sürecinde ince motor becerilerinin gelişimi okul öncesi öğretmenleri tarafından en çok üzerinde durulan ve sınıf öğretmenlerinin de gelişmesini beklediği beceri olarak görülmüştür. İlkokula geçiş sürecinde en çok yaşanan sorunun; sınıf kurallarının benimsenmemesi olduğu, bu durumun nedeninin okul öncesi ve ilkokulda sınıf düzeni ile sınıf kurallarında meydana gelen farklılaşmalardan kaynaklanabileceği sonucuna ulaşılmıştır. Okul öncesi eğitim alan öğrencilerin ilkokuldaki sınıf düzeni ve kurallarını gözlemlmelerini sağlamak amacıyla belirli dönemlerde ilkokulları ziyaret etmeleri sağlanabilir.

Makale Geçmişi:

Alındı:

12/01/2024

Revize Edildi:

13/06/2024

Kabul Edildi:

27/06/2024

Anahtar Kelimeler:

İlkokula hazırlık,
Okul öncesi öğretmenleri,
Sınıf öğretmeni

Atıf için:

Şenel Çoruhlu, T. ve Albayrak, S. (2024). Okul öncesi ve ilkokul arası uyum: Öğretmen uygulamaları ve beklentiler. *Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(1), 111-136. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/amauefd>

Adaptation Between Preschool and Primary School: Teacher Practices and Expectations

Tülay Şenel Çoruhlu ^{1*}, Saliha Albayrak ²

¹ Trabzon Üniversitesi, Trabzon, Türkiye, ORCID: 0000-0002-0263-7844

² Tekkeköy Gökçe Karaoğlan Hava Korkmaz Özel Eğitim Uygulama Okulu, Samsun, Türkiye, ORCID: 0000-0001-8712-6893

Abstract

The purpose of this study; to determine the teaching process followed by preschool teachers while preparing students for primary school and to examine the expectations of primary school teachers from preschool education. The sample group of the study consisted of 20 preschool and 20 primary school teachers working in Trabzon. Semi-structured interview form was used as a data collection tool. The qualitative data obtained from the study were subjected to content analysis. Using the data obtained as a result of the study, teachers' opinions about the students' academic development, skills and problems experienced during the primary school preparation process were compared. In the research, the development of fine motor skills during the preparation process for primary school was seen as the skill that was most emphasized by preschool teachers and expected to be developed by primary school teachers. The most common problem during the transition to primary school was the failure to adopt classroom rules. The most common problem during the transition to primary school is; it has been concluded that classroom rules are not adopted, and the reason for this situation may be due to the differences in classroom order and classroom rules in preschool and primary school. Students receiving pre-school education can be encouraged to visit primary schools at certain periods in order to ensure that they observe the classroom order and rules in the primary school.

Article History:

Received:

12/01/2024

Revised:

13/06/2024

Accepted:

27/06/2024

Keywords:

School readiness, Preschool teachers, Primary school teachers

To cite this article:

Şenel Çoruhlu, T. ve Albayrak, S. (2024). Adaptation between preschool and primary school: Teacher practices and expectations. *Amasya Education Journal*, 13(1), 111-136. <https://dergipark.org.tr/en/pub/amauefd>

*Corresponding Author Tülay Şenel Çoruhlu ✉ tulaysenel41@gmail.com

ISSN: 2146-7811, ©2024 Amasya University

Giriş

0-6 yaş dönemini kapsayan erken çocukluk dönemi, çocuğun gelişimi açısından çok önemli bir dönemdir. Bu dönemde, gelişimin tüm alanlarına odaklanıldığından ilkokula sorunsuz bir geçişin gerçekleşebilmesi için kaliteli erken çocukluk eğitiminin sağlanması şarttır (Pekdoğan, 2017). Erken çocukluk eğitimi ilkokul takip etmektedir. Bir çocuğa ilkokul düzeyinde kazandırılması gereken bazı beceriler vardır. Bu beceriler Tebliğler Dergisinde yayınlanan Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) İlköğretim Kurumları Yönetmeliğinde “Öğrencileri kendilerine güvenen, sistemli düşünebilen, girişimci, teknolojiyi etkili biçimde kullanabilen, planlı çalışma alışkanlığına sahip estetik duyguları ve yaratıcılıkları gelişmiş bireyler olarak yetiştirmek” olarak ifade edilmiştir (MEB, 2003).

Okul öncesi eğitimi ile fırsat eşitliğini sağlamak ve ilkokula hazırlık hizmeti üstlenmesi açısından okul öncesi ve ilkokul arasında anlamlı bir bağ vardır (Siva, 2008). Okul öncesi öğretmenleri ilkokula geçiş sürecinin şekillenmesinde önemli bir rol oynar. Okul öncesi öğretim programlarının nasıl uygulandığı ve değerlendirildiğinin incelenmesi önemlidir. Alan yazında okul öncesi eğitimin ilkokula hazırlık için yaptığı uygulamaları araştıran az sayıda güncel makale bulunmaktadır (Bircan, 2019; Erdoğan ve ark., 2013). Okul öncesi öğretmenlerinin ilkokula hazırlık için yaptığı uygulamaların etkisi ilkokul sürecinde gözlemlenebilmektedir. İlkokulda bu etkiyi en yakından gözlemleyecek bireyler ise sınıf öğretmenleridir.

Santos (2015) tarafından yapılan çalışmada, okul öncesi dönemden ilkokula geçişte farklı anlayışlar olduğu belirtilmiştir. Bu durum, okul öncesi eğitim ve ilkokul eğitimi arasında bir kopukluk yaratabilmektedir. Bu nedenle, kapsamının genişletilerek derinleştirilmesi gerektiği ifade edilmiştir. Yapıcı ve Ulu (2010) tarafından yapılan çalışmada da okul öncesi eğitimle ilkokul eğitimi arasında anlayış farklılıklarının olduğu belirtilmiştir. Okul öncesi eğitim pek çok becerinin ortaya çıktığı ve bir süreç içerisinde belirlenmiş hedeflere ulaşmayı sağlayan çalışmaları ifade etmektedir (Zoroğlu, 2015). Bu nedenle, sınıf öğretmenlerinin okul öncesi eğitim ile ilgili beklentilerini öğrenerek analiz yapmak ilkokul ve okul öncesi eğitim arasındaki bağı güçlendirebilmek adına önem arz etmektedir. Yapılan çalışma okul öncesi öğretmenlerinin mevcut uygulamaları ile sınıf öğretmenlerinin okul öncesi eğitiminden beklentilerini bir arada sunması ile eğitimciler arasında bir anlayış ve işbirliği kültürünün oluşmasına katkıda bulunabilir. Bu sayede, öğrencilerin okul öncesi dönemden ilkokula geçiş süreci daha etkili bir şekilde yönetilebilir ve ilerleyen yıllarda çocukların akademik ve sosyal gelişimi desteklenebilir. Ayrıca, çalışmanın eğitim politikalarının ve müfredatın geliştirilmesinde önemli bir referans kaynağı olabileceği söylenebilir.

11. Kalkınma Planı'nda ifade edilen “*erken çocukluk eğitim hizmetlerine yönelik bütünlük bir sistem oluşturulacak*” ifadesi, okul öncesi eğitim kurumlarının iş birliği yoluyla büyüme gelişimini desteklemeyi açıklamaktadır (Topal, 2021). Çalışmada farklı yaş grupları ve eğitim kurumlarında çalışan öğretmenlerin okul öncesi eğitim ve ilkokul arasındaki bağa dair görüşlerinin alınması 11. Kalkınma Planı'ndaki hedeflere hizmet edebilir. Okul öncesi eğitimden ilkokula geçen çocukların yaşadıkları sorunların çözülmesi, okul başarısının sağlanması ve okula uyum sürecinde öğretmenlerin çocuklarla olan ilişkilerinin olumlu ve iyi düzeyde olmasının önemli bir etkisi vardır (Çabuk ve ark., 2018). Bu sebeple yapılan çalışmada veri toplamak için öğretmenlerin görüşlerine başvurulmuştur.

Alan yazında okul öncesi eğitimin ilkokula hazırlamadaki etkisi ile ilgili çalışmalar incelendiğinde; matematik becerileri (Arnold ve ark., 2002; Avcı, 2015; Clements ve Sarama, 2016; Dağlı, 2007; Dursun, 2009; Lee, 2017; Manfra ve ark., 2014; Polat-Unutkan, 2007; Rittle-Johnson ve ark., 2017; Viterbori ve ark., 2015) ve okuma yazmaya hazırlık becerilerinin (Alisinanoğlu ve Şimşek, 2012; Bircan, 2019; Bozgün ve Sağır, 2018; Büyüктаşkapu-Soydan, 2012; Denton ve ark., 2003; Erkan ve Kırca, 2010; Erkan ve Topçu-Bilir, 2015; Gürbüz ve Tehci, 2019; Tehci, 2018) üzerinde durulduğu gözlenmiştir. Okul öncesi eğitimin çocukların gelişim alanları, ilkokula hazır bulunuşluk ve akademik başarıya etkisini araştırmak için öğretmen görüşleri alınarak yapılmış kapsamlı bir çalışmanın olmaması bu çalışmanın gerekliliğini ön plana çıkarmıştır. Yapılan çalışmayla okul öncesi öğretmenleri ilkokula hazırlık için nasıl çalışmalar yapıyor ve sınıf öğretmenleri okul öncesi eğitimi alan öğrencilerden ne bekliyor kıyaslamasının yapılması amaçlanmıştır. Çalışmanın, okul öncesi ve ilkokul arasındaki eğitim sürecindeki iş birliği ve eğitim kalitesinin artırılmasında alana olumlu katkı sağlayabileceği düşünülmektedir. Okul öncesi ile sınıf öğretmenleri arasında iletişim ve iş birliği artırılarak, eğitim kalitesinin artırılması konusunda çalışmanın alana olumlu katkı yapabileceği söylenebilir. Ayrıca araştırmanın programda belirtilmiş olan kazanım ve göstergelerin okul öncesi ve sınıf öğretmenleri tarafından hangi uygulamalarla desteklendiği, geliştirildiği ve değerlendirildiği hakkında bir görüş oluşturabileceği ifade edilebilir.

Okul öncesi eğitimden elde edilecek çıktılar ilkokul 1. sınıf düzeyi için oldukça önemlidir (Toluç, 2008). Bu sebeple okul öncesi öğretmenlerinden ilkokula hazırlama sürecinde yaptıkları çalışmalar ile ilgili bilgi almak önem arz etmektedir. Mevcut literatürde bu konuda kapsamlı araştırmaların az sayıda olduğu görülmüştür (Bircan, 2019; Einarsdottir, 2006; Erdoğan ve ark., 2013; La Paro ve ark., 2000; Stipek ve Byler, 1997). Bircan (2019) tarafından yapılan okul öncesi eğitimdeki uygulamaların incelendiği çalışmada okuma yazma becerisinin gelişimine yönelik yapılan çalışmalara odaklanıldığı görülmüştür. Benzer şekilde Erdoğan ve ark., (2013) tarafından yapılan araştırmada da okul öncesi eğitimde yapılan okuma yazmaya hazırlık uygulamaları araştırılmıştır. La Paro ve ark., (2000) tarafından yapılan devlet ve özel okulda çalışan okul öncesi öğretmenlerinin çalışmalarının incelendiği araştırmada ise müfredatın devamlılığı ile ilgili öğretmenler arası yapılan toplantılar, anasınıfı öğrencilerinin ilkokul birinci sınıfı incelemek için ziyaretlerinin sağlanması gibi uygulamalar yapıldığı görülmüştür. Yapılan çalışmada okul öncesi eğitimin ilkokuldaki akademik başarı, ilkokula hazır olma durumuna etki eden, sosyal-duygusal gelişim, biliş ve deneyim gibi unsurlar üzerine öğretmenlerin deneyimlerinden yararlanarak sonuca ulaşılabileceği için kapsamlı veriler elde edilerek mevcut literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Sınıf öğretmenlerinin okul öncesi eğitimden beklentileri ile okul öncesi öğretmenlerinin mevcut uygulamalarının belirlenmesi önemlidir. Bu sayede okul öncesi eğitimde ilkokula hazırlık için yapılan uygulamalarla sınıf öğretmenlerinin beklentileri karşılaştırılabilir ve aralarındaki görüş farklılıkları ya da benzerliklerin ortaya çıkması sağlanabilir. Bu karşılaştırma, okul öncesi ve ilkokul arasındaki iş birliğini güçlendirebilir ve eğitim sürecini daha etkili hale getirebilir. Ayrıca, okul öncesi eğitimde yapılan sınıf içi uygulamalarda nelere dikkat edildiği ve hangi konulara önem verildiği hakkında bilgi elde edilir ve mevcut alan yazına yeni bir perspektif kazandırarak katkı sağlanabilir. Bu çerçevede çalışmanın amacı; okul öncesi öğretmenlerinin öğrencileri ilkokula hazırlarken izledikleri öğretim sürecini belirlemek ve sınıf

öğretmenlerinin okul öncesi eğitimden beklentilerini incelemektir. Bu amaca ulaşmak için aşağıda yer alan sorulara yanıt aranmıştır:

1- Okul öncesi öğretmenleri öğrencilerini ilkokulda karşılaştacağı temel derslere hazırlamak için hangi hazırlıkları yapmaktadır?

2- Sınıf öğretmenlerinin okul öncesi eğitimde ilkokula hazırlamak için yapılan uygulamalardan beklentileri nelerdir?

3- Okul öncesi ve sınıf öğretmenleri ilkokula hazır bir çocukta hangi becerilerin olmasını beklemektedir?

4- Sınıf öğretmenleri ve okul öncesi öğretmenleri çocuğun ilkokula hazır olduğunu hangi ölçütlere göre değerlendirmektedir?

Yöntem

Nitel yöntemlerle yapılan araştırmalarda, araştırma konusu ile ilgili kişilerin tecrübeleri, düşünceleri düzenli olarak incelenerek daha iyi anlaşılabilir (Strauss ve Corbin, 1998'ten aktaran Ekiz, 2020, s. 33). Çalışmada öğretmen görüşlerinin derinlemesine incelenmesi amaçlandığı için nitel araştırma yaklaşımının uygun olacağı düşünülmüştür. Çalışılan konu ile ilgili araştırma türlerine uygun olarak özel durum yöntemi kullanılmıştır. Özel durum yöntemi araştırmacının taraf olmadan bireylerin görüşleri üzerine yoğunlaşarak detaylı bir şekilde incelemenin yapılması olarak ifade edilmektedir (Ekiz, 2020). Yapılan çalışmada okul öncesi öğretmenlerinin ilkokula hazırlık sürecinde yaptığı uygulamalar ve sınıf öğretmenlerinin okul öncesi eğitimden beklentilerinin derinlemesine yarı yapılandırılmış mülakatlarla incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmanın amacına uygun özel durum yöntemi kullanılmıştır. Yapılan çalışmada tek bir analiz biriminin olması ve kendine özgü, olağandışı durumların incelenebilmesi sebebiyle özel durum yöntemlerinden bütüncül tek durum deseni kullanılması uygun görülmüştür (Yin, 1984). Çalışma kapsamında öncelikle etik kurul izni ardından Trabzon il Millî Eğitim Müdürlüğünden gerekli izin alınmıştır.

Araştırmanın katılımcıları

Yapılan araştırmanın katılımcı grubunu 2021-2022 eğitim öğretim yılında Trabzon il merkezine bağlı olarak MEB kurumlarında çalışan 20 sınıf ve 20 okul öncesi öğretmeni oluşturmuştur. Katılımcı seçiminde amaçlı örnekleme yöntemi ile kolay ulaşılabilir durum örneklemesinden yararlanılmıştır. Görüşme yapılan öğretmenler lisans mezunlarından seçilmiş ve mesleki tecrübelerinin farklı yıl aralıklarında olmasına önem verilmiştir. Çalışmaya katılan öğretmenler gönüllülük esasına göre seçilmiştir. Görüşmeye katılan öğretmenlere kimliklerinin gizli tutulacağı ifade edilmiştir. Araştırmaya katılan öğretmenlere, görüşme yapılma sıralamasına göre okul öncesi öğretmenleri O.Ö1, O.Ö2, O.Ö3..., O.Ö20 şeklinde kodlanırken, sınıf öğretmenleri görüşme sıralamasına göre S.Ö1, S.Ö2, S.Ö3..., S.Ö20 şeklinde kodlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubu ile ilgili bilgiler Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1. Görüşmelerin Yürütüldüğü Sınıf ve Okul Öncesi Öğretmenlerinin Özellikleri

Öğretmen Branşı	Mesleki Tecrübe	Cinsiyet	
		Kadın	Erkek
Okul Öncesi Öğretmeni	1-5 yıl	5	1
	5-10 yıl	5	
	10-15 yıl	6	
	15 yıl ve üzeri	3	
Sınıf Öğretmeni	1-5 yıl	3	2
	5-10 yıl	4	1
	10-15	5	
	15 yıl ve üzeri	5	
	Toplam	40	

Veri toplama araçları

Çalışmada veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme sorularından yararlanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşmeler, araştırmacıların önceden belirlenmiş bir dizi soru hazırladığı ve katılımcılara görüşme sürecinde bunları değiştirme veya düzeltme konusunda kısmi kontrol sağlayan veri toplama aracıdır (Sönmez ve Alacapınar, 2019). Ekiz'e (2020) göre yarı yapılandırılmış görüşmeler, katılımcılara kısmi esneklik ve soruların önceden tanımlanmış sınırların ötesine geçmesine olanak tanır. Buradan hareketle mülakata esneklik sağlanarak ve katılımcılar açık bir diyaloga dâhil edilerek zengin bir ortam sunulmuştur. Araştırmacılar, araştırılan konu hakkında derinlemesine bilgi edinebilir ve sonuçta konunun daha kapsamlı anlaşılmasına katkıda bulunabilir. Bu yaklaşım öğretmenlerin görüşlerini açık ve rahat bir şekilde ifade etmelerini teşvik etmek açısından uygundur. Öğretmenlerin görüşlerini paylaşmaları için yeterli zaman ve fırsat sağlanması amacıyla katılımcı öğretmenlerle bireysel görüşmeler yapılmıştır. Yalnızca görüşmecinin ve katılımcının bulunduğu bireysel görüşmeler, gizliliği sağlamak ve samimi yanıtları teşvik etmek için yaygın olarak kullanılmaktadır (Karasar, 2020). Araştırmanın kapsam geçerliliğinin sağlanması için görüşme soruları hazırlanırken okul öncesi eğitimde 2 ve ilköğretim alanında uzman 3 akademisyenden görüş alınmıştır. Görüşme sorularının geçerliği için yapılan uygulamalar tabloda sunulmuştur.

Tablo 2. Araştırmanın Görüşme Soruları için Alınan Uzman Görüşü Grubu

Yapılan çalışma	Katılımcı gurubu	Amaç	Veri toplama aracı
Ön uygulama	1 sınıf öğretmeni 1 okul öncesi öğretmeni	Hazırlanan görüşme sorularının anlaşılabilirliğini kontrol etmek	Yarı yapılandırılmış görüşme
Kapsam geçerliği	2 okul öncesi ve 3 sınıf öğretmeni eğitimi alanında uzman akademisyen	Görüşme formunda bulunan soruların kapsam geçerliliği hakkında görüş almak	Yarı yapılandırılmış görüşme

Alanında uzman akademisyenlerin görüşleri alındıktan sonra 1 sınıf öğretmeniyle pilot görüşme yapılmıştır. Uzman görüşü alınması ve pilot uygulama sonucunda, sorulara alanla ilişkili çeşitli yönergeler eklenilerek, soruların sıralamasının genelden özele gitmesi gerektiğine dikkat edilmiş ve anlaşılır olması için problem durumuna ilişkin kelimelerin seçilmesine önem verilmiştir. Görüşme sorularına gerekli düzenlemeler yapıldıktan sonraki halî çalışmanın ekler bölümünde Ek 1 olarak sunulmuştur. Görüşmelerin yapılma sırasında veri kaybını önlemek için görüşmeler ses kayıt cihazı, görüşme çevrimiçi olarak yapıldıysa toplantı kaydı, görüşme sırasında tutulan notlar ile elde edilen veriler kaydedilmiştir. Veriler defalarca dinlemeler yapılarak yazılı hale getirilmiştir ve bu sayede veri kaybı en aza indirilmiştir. Her bir görüşme ortalama 40-45 dakika arasında tamamlanmıştır.

Verilerin analizi

Öğretmenlerle yapılan görüşme soruları içerik analiziyle çözümlenmiştir. Yazılı bir şekilde aktarılan bir metin ya da belgenin içeriği incelenerek sistematik olarak çözümlenmesi içerik analizi olarak ifade edilebilir (Ekiz, 2020). Görüşmelerden elde edilen veriler ve tutulan notlar bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Katılımcıların ifade ettiği görüşlerin tamamı okunarak genel fikirler belirlenmiş ve veriler çözümlenmiştir. Ardından veriler kodlanmış ve kategorilere ayrılarak tablo haline getirilmiştir. Tabloda görüşlerin frekans değerleri hesaplanarak sunulmuştur. Çalışmada güvenilirlik için birden fazla araştırmacının verileri incelemesi ve analiz etmesi önemli bir unsur olarak düşünülmektedir. Yapılan güvenilirlik çalışmaları tabloda sunulmuştur.

Tablo 3. Araştırma için Yapılan Güvenirlik Çalışmaları

Yapılan Çalışma	Katılımcı Grubu	Amaç
Katılımcı teyidi	20 okul öncesi-20 sınıf öğretmeni	Görüşmeye verilen cevapların olduğu gibi aktarılıp aktarılmadığını katılımcıya göstermektir.
Üçgenleme	2 okul öncesi-1 sınıf öğretmeni	Sorulara verilen cevapların analizi ve yorumlamasını yapmaktır.

Öğretmenlerin 30'u ile yüz yüze görüşmeler yapılarak ses kayıtları alınmış ve gerekli notlar tutulmuştur. Covid 19 pandemi nedeniyle ulaşılamayan 10 öğretmenle görüntülü görüşmeler yapılmış ve bu görüşmeler de kaydedilmiştir. Görüşmelerin tamamlanmasının ardından öğretmenlerin ifade ettikleri görüşler doğrudan yazıya dökülmüştür. Görüşmelerin transkriptleri katılımcılara gösterilerek katılımcı teyidi alınmıştır, bu da araştırmacının güvenilirliğini artırmayı amaçlamaktadır. Alan yazında verilerin bu şekilde analiz edilmesi üçgenleme olarak açıklanmaktadır (Başkale, 2016). Araştırmacının güvenilirliğini artırmak amacıyla, araştırmacı, 1 okul öncesi, 1 sınıf öğretmeniyle beraber verileri birlikte içerik analizi sürecinden geçirmiştir. Her iki araştırmacı da daha önce içerik analiziyle ilgili çalışmalar yapmıştır. İki ay sonra tekrar bir araya gelinerek veriler yeniden analiz edilmiş ve kodlama uyumu incelenmiştir. Miles ve Huberman (1994) tarafından geliştirilen formül kullanılarak kodlama uyumu oranı belirlenmiştir. Formül uygulandığında güvenilirlik oranı %91,5 olarak çıkmıştır. Bu sonuçlar doğrultusunda, her iki zamanda yapılan veri analizinde kodlama uyumu olduğu tespit edilmiştir.

Bulgular

Bu bölümde araştırmanın amacına uygun olarak 20 sınıf öğretmeni ve 20 okul öncesi öğretmeniyle yapılan görüşmelerden elde edilen veriler frekans değerleriyle analiz edilmiş ve belirli kodlamalar yapılarak tablolarda sunulmuştur. Araştırmada, okul öncesi öğretmenlerinin öğrencileri ilkokula hazırlarken izledikleri öğretim süreci ve sınıf öğretmenlerinin okul öncesi eğitimden beklentileri üzerinde durulmuştur. Görüşmede; "Okul öncesi eğitimin ilkokula hazırladığını düşünüyor musunuz? Neden? Açıklayınız." sorusu okul öncesi ve sınıf öğretmenlerine ortak olarak sorulmuştur. Araştırmaya katılan okul öncesi öğretmenlerinin tamamı, okul öncesi eğitimin ilkokula hazırladığını düşünmektedir. Sınıf öğretmenlerinin ise neredeyse tamamı aynı şekilde düşünmektedir, sadece bir öğretmen olumsuz görüş belirtmiştir. Aşağıdaki tabloda, öğretmenlerin okul öncesi eğitimin ilkokula hazırlama sebeplerini belirttikleri kodlar sunulmaktadır.

Tablo 4. Okul Öncesi Eğitimde Öğrencilerin İllokula Hazırlığını Destekleyen Durumlar ile İlgili öğretmen Görüşleri

Kodlar	Okul Öncesi		Sınıf Öğretmeni	
	(f)	Öğretmen Kodları (Ö.K.)	(f)	Öğretmen Kodları (Ö.K.)
Kaba-ince motor gelişiminin desteklenmesi	11	O.Ö2, O.Ö3, O.Ö7, O.Ö8, O.Ö10, O.Ö11, O.Ö13-O.Ö16, O. Ö20	10	S.Ö5, S.Ö6, S.Ö9, S.Ö11-S.Ö16, S.Ö18
Okula ve kurallara uyumunun desteklenmesi	10	O.Ö2, O.Ö8, O.Ö10-O.Ö12, O.Ö14, O.Ö15, O.Ö17, O.Ö18, O.Ö20	7	S.Ö1, S.Ö2, S.Ö4, S.Ö5, S.Ö8, S.Ö10, S.Ö19
Sosyal alandaki gelişiminin desteklenmesi	10	O.Ö1, O.Ö3, O.Ö6, O.Ö7-O.Ö9, O.Ö11, O.Ö12, O.Ö14, O. Ö15	3	S.Ö2, S.Ö5, S.Ö18
Bilişsel alandaki gelişiminin desteklenmesi	7	O.Ö1-O.Ö3, O.Ö8, O.Ö10, O.Ö13, O. Ö17	4	S.Ö6, S.Ö12, S.Ö13, S.Ö16
Konuşma-dinleme becerisinin desteklenmesi	6	O.Ö2, O.Ö3, O.Ö6, O.Ö8, O.Ö10, O.Ö17		
Öz-bakım becerilerinin desteklenmesi	3	O.Ö8, O.Ö10, O.Ö16	1	S.Ö2

*Bir öğretmen birden fazla görüş belirtmiştir. (f): Frekans

Okul öncesi eğitimin ilkokula hazırlama durumuyla ilgili soruya verilen cevaplara göre, iki öğretmen grubunun ortak ifade ettikleri kodlar kaba-ince motor becerilerin desteklenmesi, okula ve kurallara uyum, sosyal alanın gelişimi, bilişsel alanın gelişimi ve öz bakım becerilerinin desteklenmesidir. Okul öncesi öğretmenleri, özellikle çocuğun kaba-ince motor becerilerini (f=11), okula ve kurallara uyumu (f=10), sosyal alandaki gelişimini desteklediğini (f=10) daha sık ifade etmişlerdir. Konuşma-dinleme becerisinin desteklenmesi (f=6) ise sadece okul öncesi öğretmenleri tarafından belirtilmiştir. Sınıf öğretmenlerinin verdiği cevaplara göre ise okul öncesi eğitimle çocuğun kaba-ince motor becerileri (f=10), okula ve

kurallara uyum (f=7) ve bilişsel alanda gelişimin (f=4) desteklediği daha sık vurgulanmıştır. Aşağıda her bir koda uygun öğretmen görüşlerinden örnekler verilmiştir.

O.Ö.4 kodlu öğretmen okul öncesi eğitimin kaba-ince motor gelişimini desteklediğini; O.Ö.4: *Evet düşünüyorum çünkü küçük kas becerilerinin gelişimi sayesinde kalem tutma becerisi gelişiyor. Bu da okul öncesi eğitimi almış çocukları diğer yaşlılarından önde olabilmelerini sağlıyor.* şeklinde ifade etmiştir. S.Ö6 kod adlı sınıf öğretmeni ise; S.Ö.4: *“Kırsal kesimde çocuklara evde fazla etkinlik yaptırılmadığından çocukların küçük motor kasları gelişmemiş oluyor. Okul öncesinde özellikle boyama, kes-yapıştır etkinlikleri motor gelişimini desteklediği için okuma yazma sürecinde büyük katkı sağlıyor.* şeklinde ifade etmiştir.

O.Ö.10 kodlu öğretmen okul öncesi eğitimle okul kurallarına uyumunun desteklediğini; O.Ö.10: *“Çocuğun aileden sonra farklı bir ortama girmesiyle sosyalleşmesini, okulda ve toplum içinde uyulması gereken kuralların olduğunu anlaması ve öğrenmesine katkısının olması...”* şeklinde ifade etmiştir. S.Ö.4 kod adlı sınıf öğretmeni ise SÖ.4: *“...Kesinlikle çok yararlı oluyor. Çocuk daha düzenli ve devamlı oluyor. Okul ve sınıf kurallarını daha kolay anlıyor ve benimsiyor.”* şeklinde görüşünü belirtmiştir.

O.Ö.6 kod adlı öğretmen okul öncesi eğitimle sosyal gelişimin desteklediğini; *...Sosyal ilişki kurmanın temelleri atılır. Arkadaşları ile oynadıkları her oyun, yaptıkları her drama, yaptıkları her kavga bile arkadaş ilişkilerini destekler. Arkadaşlığı, paylaşmayı, yardımlaşmayı, özür dilemeyi ve benzeri sosyal becerileri kazanırlar.* şeklinde ifade etmiştir. S.Ö5 kod adlı sınıf öğretmeni *Çocuk okul öncesi eğitimiyle ilkokula başladığında kurallara uyma konusunda daha uyumlu oluyor bu sebeple sosyal gelişim alanında hazırladığını gözlemliyorum.* görüşü ile okul öncesi eğitimin sosyal gelişimi desteklediğini belirtmiştir.

O.Ö.13 kodlu öğretmen okul öncesi eğitimle bilişsel alandaki gelişimin desteklediğini; *...Okul öncesi dönemde alınan eğitimle temel akademik bilgileri aldığı için bilişsel alanda ilkokulda zorlanacağını düşünmüyorum.* şeklinde görüşünü ifade etmiştir. S.Ö16 kod adlı sınıf öğretmeni ise öncesi eğitimin ilkokula hazırlama işlevinde bilişsel gelişimi desteklediğini; *Okul öncesi eğitimi almış çocuklar her zaman bir adım önde oluyor özellikle bilişsel alandaki gelişimi daha iyi oluyor.* şeklinde ifade etmiştir.

O.Ö.5 kodlu öğretmen okul öncesi eğitimin konuşma-dinleme becerisini desteklediğini; *...Okula başlamadan önce hem okuma yazma hem de konuşma ile ilgili tecrübe kazanırlar. Örneğin; okuma hikâyelerle konuşma dili ile bağlantı sağlar. Dinleme ve konuşmayı öğrenirler.* şeklinde ifade etmiştir.

O.Ö.8 kodlu öğretmen okul öncesi eğitimle öz bakım becerisinin desteklediğini; *Kendi kendini besleme, tuvaleti kullanabilme, el yüz yıkama gibi öz bakım becerilerinin kazanılması sağlanır.* görüşüyle ifade etmiştir. S.Ö2 kod adlı sınıf öğretmeni okul öncesi eğitimin ilkokula hazırlama işlevinde öz bakım gelişimini desteklediğini; *...Daha önceki yıllarda da okul öncesi eğitimi alamadan ilkokula başlayan öğrencilerin çoğunda sosyal gelişim ve öz bakım becerileri konularında eksiklikler bariz bir şekilde kendini göstermekteydi. Bu eksikliklerin varlığı okul öncesi eğitimin çocuğu ilkokula hazırlamada büyük bir öneme sahip olduğunu düşündürmektedir.* şeklinde ifade etmiştir.

Çalışmaya katılan S.Ö.7 kod adlı sınıf öğretmeni okul öncesi eğitimin ilkokula hazırlama işlevini tam olarak yerine getirmediğini; *Ben amacı tam olarak yerine getirilebildiğini düşünmüyorum. Yanlış bir algı var okul öncesi öğretmenlerinde ve sınıf öğretmenlerinde. Sınıf öğretmenleri okul öncesi*

öğretmenlerinden öncelikle çizgi çalışmalarını yapabilme becerisi kazandırmalarını bekliyor. Okul öncesi öğretmenleri de sanki bu beklentinin farkındaymış gibi bu becerileri kazandırmaya eğiliyorlar. Okul öncesinde çocukların geliştirmesi gereken dil becerileri gelişmiş gelmiyor çocuklar. Bu nedenle kendilerini ifade edemiyor. Soru sorduğumuzda çocuklar belki cevabı biliyor ama doğru cevabı ifade edemiyor. Öz bakım becerileri gelişmiş gelmiyor. Bu sebeple çocuk lavaboya gidiyor ellerini yıkamadan geliyor bunun tam bilinci gelişmemiş oluyor. Çocuklar değerleri kazanamadığı için sürekli çatışma halindedir, birbirleriyle sağlıklı iletişim kuramıyorlar. Yani bilişsel becerilere öğretime daha çok odaklanılıyor. Eğitim boyutu sanki arka planda kalıyor gibi hissediyorum. şeklinde ifade etmiştir.

Okul öncesi öğretmenlerine yöneltilen “Çocukların ilkökulda karşılaşacağı Türkçe, Matematik, Hayat Bilgisi gibi derslerde gelişimine katkıda bulunacak neler yapıyorsunuz? Açıklayınız.” sorusuyla sınıf öğretmenlerine yöneltilen “Okul öncesi eğitim alan öğrencilerinizin ilkökula başladıklarında Türkçe, Matematik, Hayat Bilgisi derslerinde ilkökula hazır bulunuşlukları hakkında neler düşünüyorsunuz?” sorusuna belirtilen görüşlerden yararlanılarak oluşturulan kodlar ve frekans değerleri aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir. Görüşme sorularının ön koşullara ayrılması nedeniyle, dersler kategorize edilerek tablolar oluşturulmuştur. Tablo 5’te matematik dersi kapsamında elde edilen bulgular sunulmuştur.

Tablo 5. Okul Öncesi Öğretmenlerinin Çocuğun İlkokulda Karşılaşacağı Matematik Dersine Yönelik Yapılan Çalışmalar ve Sınıf Öğretmenlerinin Okul Öncesi Eğitimi Alan Öğrencilerin Matematik Dersi Hazır Bulunuşluğuna Dair Görüşleri

Kodlar	Okul Öncesi Öğretmeni		Sınıf Öğretmeni	
	(f)	Öğretmen Kodları (Ö.K.)	(f)	Öğretmen Kodları (Ö.K.)
Gruplama, sıralama, eşleştirme, örüntü çalışmaları	13	O.Ö3-O.Ö8, O.Ö11-O.Ö16, O.Ö20	6	S.Ö2, S.Ö4, S.Ö7, S.Ö8, S.Ö13, S.Ö18
Sayı ve şekilleri tanıma, ayırt etme, çizme çalışmaları	10	O.Ö2, O.Ö8, O.Ö9, O.Ö12-O.Ö18	14	S.Ö1, S.Ö3-S.Ö9, S.Ö13-S.Ö16, S.Ö18, S.Ö20
Toplama-çıkarma çalışmaları	10	O.Ö1, O.Ö3, O.Ö6, O.Ö7, O.Ö12, O.Ö13, O.Ö15, O.Ö16, O.Ö19, O.Ö20	5	S.Ö5, S.Ö7, S.Ö11, S.Ö13, S.Ö15
Ritmik sayma	7	O.Ö9, O.Ö12-O.Ö15, O.Ö17, O.Ö19	11	S.Ö1, S.Ö2, S.Ö4, S.Ö5, S.Ö8, S.Ö10, S.Ö12, S.Ö15, S.Ö16, S.Ö19, S.Ö20
Sayıların yazım yönlerinde yanlış öğrenmelerin olması			3	S.Ö3, S.Ö5, S.Ö19
Ezbere öğrenilmiş kavramlar üzerine ilerlemeyi zorlaştırması			2	S.Ö6, S.Ö12

*Bir öğretmen birden fazla görüş belirtmiştir. (f): Frekans

Okul öncesi ve sınıf öğretmenlerinin ortak ifade ettikleri kodlara bakıldığında, gruplama, sıralama, eşleştirme, örüntü çalışmaları, sayı ve şekilleri tanıma, ayırt etme, çizme çalışmaları, toplama-çıkarma çalışmaları, ritmik sayma gibi kodlar olduğu görülmektedir. Okul öncesi öğretmenleri, matematik dersi için yapılan hazırlık çalışmalarında özellikle gruplama-sıralama, eşleştirme ve örüntü çalışmalarının (f=13) sıklıkla yapıldığını ifade etmişlerdir. Diğer sık yapılan çalışmalar ise sayı ve şekil ayırt etme, yazma (f=10) ve toplama-çıkarma çalışmalarıdır (f=10). Sınıf öğretmenleri ise okul öncesi eğitimi almış öğrencilerin matematik dersinde sayı ve şekilleri tanıma, ayırt etme, çizme çalışmalarında (f=14) ve ritmik saymada (f=11) daha başarılı olduklarını ifade etmişlerdir. Ancak bazı sınıf öğretmenleri, sayıların yazım yönleri konusunda yanlış öğrenmelerin olduğunu (f=3) ve ezbere dayalı kavramların ilerlemeyi zorlaştırdığını (f=2) belirtmişlerdir. Aşağıda her koda uygun öğretmen görüşlerinden örnekler sunulmuştur:

O.Ö16 kodlu okul öncesi öğretmeni matematik dersine ön hazırlık için yapılan çalışmalarını; *Somut materyallerle sıralama, eşleştirme, gruplama çalışmaları yapıyoruz.* şeklinde belirtmiştir. S.Ö18 kodlu sınıf öğretmeni okul öncesi eğitimle ilkökula başlayan öğrencilerdeki matematik dersinin hazır bulunuşluğu ile ilgili; *Nesneleri gruplandırma, ilişkilendirme, eşleştirme çalışmalarını daha kolay yapıyorlar.* şeklinde görüşünü belirtmiştir.

O.Ö12 kodlu okul öncesi öğretmeni sayı-şekil bilme, ayırt etmek için; *Sayılar ve yazma çalışmaları, eksik sayıyı bulma, söylenen sayı kadar nesne bulabilme ve yazabilme, verilen sayıdan önceki ve sonraki sayıyı tanıma...* çalışmalar yaptığını ifade etmiştir. S.Ö7 kodlu sınıf öğretmeni ise; *Matematik dersinde özellikle sayı ve şekiller konusunun verilmiş olması işimizi kolaylaştırıyor.* şeklinde öğrencilerin matematik hazır bulunuşluğunu ifade etmiştir.

Ö.O13 kodlu okul öncesi öğretmeni toplama çıkarma işlemlerini; *Somut materyallerle toplama çıkarma, grafik oluşturma ve okuma örüntü oluşturma.* çalışmaları yapıldığını belirtmiştir. S.Ö5 kodlu sınıf öğretmeni ise...*Toplama-çıkarma çalışmalarına basit düzeyde okul öncesinde de yer verildiği için biz bunları öğretirken hazır bir çocuk buluyoruz.* şeklinde görüşünü ifade etmiştir.

S.Ö3 kodlu sınıf öğretmeni yanlış öğrenmelerin olduğunu; *Sayı, şekil ve renkleri bilmesi önemli bir avantaj sağlıyor fakat özellikle sayıların yazılış yönünü yanlış öğrenen çocukları düzeltmesi zor oluyor.* şeklinde görüşünü belirtmiştir. S.Ö6 kodlu sınıf öğretmeni; *Sayıları ve şekilleri bilmeleri bizim işimizi kolaylaştırıyor fakat sayıları sadece ezber olarak bilmeleri aslında çok da bir katkı sağlamıyor. Sayıları görsel olarak biliyorlar fakat ne kadar çokluk ifade ettiğini anlamaları konusunda eksiklikler olduğunu gözlemliyorum. Bilgiler çoğu zaman ezber olarak kalıyor.* şeklinde görüşünü ifade etmiştir.

Okul öncesi öğretmenlerinin Hayat Bilgisi dersine ön hazırlık amacıyla yaptıkları çalışmaları öğrenmek için "Çocukları ilkökulda karşılaştacağı Hayat Bilgisi dersine hazırlamak için neler yapıyorsunuz? Açıklayınız" sorusu sorulmuştur. Sınıf öğretmenlerine ise "Okul öncesi eğitim alan öğrencilerinizin ilkökula başladıklarında Hayat Bilgisi dersinde ilkökula hazır bulunuşlukları hakkında neler düşünüyorsunuz?" sorusu yöneltilmiştir. Her iki grup öğretmen tarafından ifade edilen görüşler frekans değerleri hesaplanarak aşağıdaki tabloda gösterilmiştir. Aşağıda, her bir gruptan öğretmen görüşlerine uygun örnekler Tabloda verilmiştir.

Tablo 6. Okul Öncesi Öğretmenlerinin Çocuğun İlkokulda Karşılaşacağı Hayat Bilgisi Dersine Yönelik Yaptığı Çalışmalar ve Sınıf Öğretmenlerinin Okul Öncesi Eğitimi Alarak İlkokula Başlayan Öğrencilerin Hayat Bilgisi Dersi Hazır Bulunuşluğuna Dair Görüşleri

Kodlar	Okul Öncesi Öğretmeni		Sınıf Öğretmeni	
	(f)	Öğretmen Kodu (Ö.K.)	(f)	Öğretmen Kodu (Ö.K.)
Okul, sınıf ve toplum kurallarına uyulması	10	O.Ö5, O.Ö6, O.Ö7, O.Ö8, O.Ö9-O.Ö12, O.Ö17, O.Ö19	13	S.Ö2-S.Ö5, S.Ö8, S.Ö10, S.Ö14-S.Ö20
Çevresini, doğayı tanıma	7	O.Ö2, O.Ö4, O.Ö14, O.Ö15, O.Ö16, O.Ö17, O.Ö18	5	S.Ö1, S.Ö3, S.Ö11, S.Ö16, S.Ö20
Belirli gün ve haftalar ve milli değerlere yönelik duyarlılık	4	O.Ö5, O.Ö7, O.Ö8, O.Ö15	3	S.Ö9, S.Ö14, S.Ö15
Fen etkinlikleriyle ilgili deneyler	4	O.Ö1, O.Ö15, O.Ö19, O.Ö20	1	S.Ö18
Kendisini, ailesini, akrabalık ilişkilerini anlayabilme	3	O.Ö2, O.Ö3, O.Ö12	3	S.Ö1, S.Ö16, S.Ö20
Trafik kuralları, tehlikeli durumlarda alınacak önlemlerle ilgili bilgilendirme	2	O.Ö5, O.Ö9	2	S.Ö4, S.Ö20

*Bir öğretmen birden fazla görüş belirtmiştir. (f): Frekans

Oluşturulan tabloda, okul öncesi ve sınıf öğretmenlerinin ifade ettikleri kodlara bakıldığında, bütün kodların ortak olduğu görülmektedir. Okul öncesi öğretmenleri, ilkokula hazırlık sürecinde hayat bilgisi dersi için yapılan çalışmalara örnek olarak okul ve sınıf kurallarına uyulması (f=10) kodunu ifade etmişlerdir. Bu koda uygun olarak, çocuklarla birlikte karar vererek kurallara uymanın önemini vurgulamışlardır. Diğer sık tekrar edilen kod ise çevre ve doğayı anlaması (f=7) kodu olmuştur. Bu çerçevede, gözlem yapma gibi çalışmalara da sıkça değinilmiştir. Sınıf öğretmenlerine yöneltilen soruda ise okul öncesi eğitimi almış öğrencilerin hayat bilgisi dersine hazır bulunuşluklarına yönelik olarak okul, sınıf ve toplum kurallarına uyulması (f=13) ve doğayı, çevreyi tanıma (f=5) kodları sık tekrar edilmiştir. Aşağıda, her bir koda uygun öğretmen görüşlerinden örnekler verilmiştir.

O.Ö13 kodlu okul öncesi öğretmeni okul, sınıf ve toplum kurallarıyla ilgili; *Toplumda uyulması gereken kuralların nezaket ve görgü kurallarının kendisinin ve başkalarının farklılık ve benzerliklerinin üretilip uygulanmasını sağlıyorum. Okul ve sınıf kurallarının pekiştirilmesi için gerekli zamanlarda tekrarlıyorum.* çalışmalar yaptığını belirtmiştir. S.Ö16 kodlu sınıf öğretmeni hayat bilgisi dersine hazır bulunuşluk açısından kuralların benimsendiğini; *Hayat Bilgisi dersinde okula uyum, kurallar gibi konularda okul öncesi eğitimi almış olan çocuklar daha iyidir.* şeklinde ifade etmiştir.

O.Ö.17 kodlu okul öncesi öğretmeni doğa ve çevreye duyarlılıkla ilgili; *Bu konuda yaparak yaşayarak öğrenmelerinin oldukça etkili olduğunu düşünüyorum. Bu sebeple konularla ilgili olarak uygun şartlar sağlandığında deneyi, gezi ve gözlem, drama çalışmaları yapıyoruz. Ayrıca bitki ve hayvanları yakından inceleme fırsatı oluşturup okul bahçesi ve gezilerle ve alanla ilgili eğitici videolardan yararlanıyorum.* çalışmalar yaptığını belirtmiştir. S.Ö.3 kodlu sınıf öğretmeni hayat bilgisi dersinde çocukların hazır bulunuşluğunu ifade ederken; *...Çevreye saygılı olması, etrafını temiz tutmaya çalışması gibi özelliklerinde daha hazır olduklarını gözlemliyorum.* şeklinde görüşünü belirtmiştir.

O.Ö5 kodlu okul öncesi öğretmeni milli bayram ve değerlerle ilgili; *Milli bayramları, belirli gün ve haftaları kutlamaya özen gösteriyoruz. Atatürk ve hayatıyla ilgili görseller, törenler ve eğitici videolarla pekiştirmeler yapıyorum.* çalışmalar yaptığını belirtmiştir. S.Ö9 kodlu sınıf öğretmeni hayat bilgisi dersine hazır bulunuşlukla ilgili; *Hayat Bilgisi dersinde temel kavramlarda daha bilgili. Okula gelmeyen öğrenci Atatürk'ü bilmiyor, milli değerleri bilmiyor, okul kavramını bilmiyor aile ne demek bilmiyor. Okul öncesi eğitim önemli.* şeklinde görüşünü belirtmiştir.

O.Ö1 kodlu okul öncesi öğretmeni hayat bilgisi dersi hazır bulunuşluğu için; *Hayat bilgisi dersi için fen etkinlikleri, gözlem yapma, deneyler yaparak...* çalışmalar yapıldığını belirtmiştir. S.Ö18 kodlu sınıf öğretmeni öğrencilerin hayat bilgisi dersine hazır bulunuşluğunu *Basit deneyleri biliyorlar ve uygulayıp açıklayabiliyorlar.* şeklinde ifade etmiştir.

O.Ö2 kodlu okul öncesi öğretmeni hayat bilgisi dersi hazır bulunuşluğu için çocuğun kendisi, aile, akraba kavramını bilme ve açıklayabilmesi için; *Çevresini, ailesini ve kendini tanıma, ailesi ile ilgili bilgileri bilmesi için anlatılarak bilgilendirme, yaşadığı bölgeyi anlamak için alan gezileri...* yapıldığını ifade etmiştir. S.Ö20 kodlu sınıf öğretmeni ise; *Okul öncesi eğitimiyle gelen çocuklar kendisini tanıtabiliyor, özelliklerini biliyor, aile ve akrabalarını tanıtabiliyor.* şeklinde hazır bulunuşluk gözlemlediğini belirtmiştir.

O.Ö9 kodlu okul öncesi öğretmeni hayat bilgisi dersi için trafik kuralları tehlikeli durumlarda alınacak önlemlerle ilgili bilgilendirme kodunda; *Trafik kuralları ve işaretlerini anlatıyorum. Trafik işaretlerini maket ve sanat etkinlikleri yaparak pekiştiriyorum.* çalışmalar yaptığını belirtmiştir. S.Ö20 kodlu sınıf öğretmeni hayat bilgisi dersinde çocukların hazır bulunuşluğunu; *Trafik kurallarını, acil durumlarda aranılacak numaraları başvurulabilecek kimseleri biliyorlar.* şeklinde görüşü ile açıklamıştır.

Okul öncesi öğretmenlerine sorulan; “Çocukların ilkokulda karşılaşacağı Türkçe dersine hazırlamak için neler yapıyorsunuz? Açıklayınız.” sorusu ile sınıf öğretmenlerine sorulan; “Okul öncesi eğitim alan öğrencilerinizin ilkokula başladıklarında Türkçe dersinde ilkokula hazır bulunuşlukları hakkında neler düşünüyorsunuz?” sorusuna ifade edilen görüşler ve frekans değerleri aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 7. Okul Öncesi Öğretmenlerinin Çocuğun İlkokulda Karşılaşacağı Türkçe Dersine Yönelik Yaptığı Çalışmalar ve Sınıf Öğretmenlerinin Okul Öncesi Eğitimi Alarak İlkokula Başlayan Öğrencilerin Türkçe Dersine Hazır Bulunuşluğuna Dair Görüşleri

Kodlar	Okul Öncesi Öğretmeni		Sınıf Öğretmeni	
	(f)	Öğretmen Kodları (Ö.K.)	(f)	Öğretmen Kodları (Ö.K.)
Hikâye ile drama çalışmaları	11	O.Ö2-O.Ö6, O.Ö8, O.Ö12, O.Ö13, O.Ö16, O.Ö17, O.Ö19		
Okuma yazma çalışmalarında ön hazırlık	8	O.Ö1, O.Ö4, O.Ö6, O.Ö10, O.Ö13, O.Ö17, O.Ö19, O.Ö20	11	S.Ö1-S.Ö3, S.Ö5, S.Ö7, S.Ö8, S.Ö12, S.Ö13, S.Ö14, S.Ö16, S.Ö20
Dinleme ve dikkatini toplayabilme			7	S.Ö3, S.Ö8-S.Ö11, S.Ö17, S.Ö18
Kendini rahat ifade edebilme	6	O.Ö9, O.Ö12-O.Ö14, O.Ö18, O.Ö20	5	S.Ö4, S.Ö6, S.Ö9-S.Ö11
Türkçeyi doğru kullanma			2	S.Ö7, S.Ö9
Soru-cevap çalışmaları	2	O.Ö17, O.Ö19		

*Bir öğretmen birden fazla görüş belirtmiştir. (f): Frekans

Tabloda okul öncesi ve sınıf öğretmenlerinin her ikisinin de ortak ifade ettikleri kodlara bakıldığında; okuma yazma çalışmalarında ön hazırlık, kendini rahat ifade edebilme kodu olduğu görülmüştür. Okul öncesi öğretmenlerinin Türkçe dersine yönelik yapılan çalışmalara örnek verdikleri hikâye ile drama çalışmaları (f=11) ve okuma yazma çalışmalarında ön hazırlık yapılması (f=8) sık olarak ifade edilen kod olmuştur. Tabloda da görüldüğü üzere sınıf öğretmenleri okul öncesi eğitimi alarak ilkökula başlayan çocukların Türkçe dersi için okuma yazmaya ön hazırlığı olduğu (f=11), dinleme ve dikkatini toplayabilme (f=7) becerisinin geliştiği görüşünü sıklıkla ifade etmişlerdir. Aşağıda her koda uygun öğretmen görüşlerine örnekler sunulmuştur:

O.Ö3 kodlu okul öncesi öğretmeni Türkçe dersi hazır bulunuşluğu için; *Özellikle hikâye okuyup problem durumlarını karşılaştırıyoruz. Biz olsak bu problemi nasıl çözeriz diyorum. Çözüm yolları öğretiyorum. Resimlere bakarak kendi cümlelerinle arkadaşlarını anlatıyorlar. Hikâyeyi drama yöntemiyle canlandırıyorlar. Birkaç resim göstererek hikâye oluşturma çalışmaları, yorum bırakarak hikâyeyi tamamlama çalışmaları yapıyoruz.* şeklinde görüşünü belirtmiştir.

O.Ö1 Türkçe dersine hazır bulunuşluk için okuma yazmaya hazırlık çalışmaları kodunda *Türkçe dersinde hazırlamak için de okuma yazmaya hazırlık etkinlikleri diye adlandırdığımız çizgi çalışmaları olsun, ses çalışmaları olsun yapıyorum. Tabii ki bunlar harf öğretimi olarak değil de aynı ses ile başlayan kelimeler, fonolojik farkındalıkla, sesi fark etmesini sağlayan tekerlemeler öğretiyorum...* gibi ön hazırlık çalışmaları yaptığını belirtmiştir. S.Ö.18 kodlu sınıf öğretmeni ise okul öncesi eğitimi alan öğrencilerin Türkçe dersi hazır bulunuşluğu ile ilgili; *Okul öncesinde sesler verildiği için harfleri öğretme*

konusunda hazır bulunuşlukları oluyor. Okul öncesi eğitimde de hikâyeler anlatıldığı ve soru-cevap yapıldığı için dinleme becerileri daha gelişmiş oluyor. şeklinde görüşünü ifade etmiştir.

S.Ö3 kodlu sınıf öğretmeni Türkçe dersine hazır bulunuşluk için dikkatini toplayabilme konusunun üzerinde durarak; *“Anlatılan hikâyeyi dikkatini toplayarak daha uzun süre dinleyebiliyor ve sonunda sorulan sorulara daha rahat cevaplar verebiliyor.”* şeklinde görüşünü belirtmiştir.

O.Ö18 kodlu okul öncesi öğretmeni Türkçe dersi için yaptığı hazır bulunuşluk çalışmalarını; *Kitap okuma alışkanlığı kazandırmaya çalışıyorum. İletişim kurma becerilerini destekleyecek grup oyunlarından yararlanıyorum. Kendilerini ifade etmelerini gerektirecek ortamlar sağlıyorum.* şeklinde çalışmalarla belirtmiştir. S.Ö9 kodlu sınıf öğretmeni ise Türkçe dersinde öğrencilerin hazır bulunuşluğunu; *Kendilerini daha rahat ifade ettikleri için soru sorduğumda yeterli cevap alabiliyorum.* sözleriyle ifade etmiştir.

S.Ö9 kodlu sınıf öğretmeni okul öncesi eğitimi alan öğrencilerin Türkçe dersindeki hazır bulunuşlukları için dilin doğru kullanılması kodu ile ifade edilen; *Türkçeyi etkin kullanma bakımından daha iyi durumda olduklarını söyleyebilirim.* şeklinde gelişim gözlemlediğini ifade etmiştir.

O.Ö17 kodlu okul öncesi öğretmeni Türkçe dersi hazır bulunuşluk çalışmalarını açıklarken soru cevap çalışmalarını; *Hikâyeler okuyup sonrasında anlatıp soru sorarak cevapları istiyorum.* şeklinde yaptığını belirtmiştir.

Öğretmenlerin ilkokula hazır olma kriterlerini öğrenmek amacıyla okul öncesi öğretmenlerine; *“Okul öncesi dönemde çocuğun 1. sınıfa hazır olduğunu hangi kriterlere göre değerlendirip belirliyorsunuz?”* sorusu ile sınıf öğretmenlerine *“Bir sınıf öğretmeni olarak çocuğun ilkokula hazır bulunuşluğunu hangi ölçütlere göre değerlendiriyorsunuz?”* sorusu sorulmuştur. Sorulan soruya öğretmenlerin belirttiği görüşlerden kodlar oluşturularak tablo 8 hazırlanmıştır.

Tablo 8. Okul Öncesi ve Sınıf Öğretmenlerinin İkokula Hazır Oluş Kriterlerine Dair Görüşleri

Kodlar	Okul Öncesi Öğretmeni		Sınıf Öğretmeni	
	(f)	Öğretmen Kodları (Ö.K.)	(f)	Öğretmen Kodları (Ö.K.)
İnce motor becerilerini geliştirilmiş olması	10	O.Ö1, O.Ö4, O.Ö7, O.Ö10, O.Ö12, O.Ö13, O.Ö16, O.Ö17, O.Ö20	15	S.Ö1-S.Ö9, S.Ö12-S.Ö15, S.Ö17, S.Ö18, S.Ö20
Temel öz bakım becerilerini yapabilmesi	6	O.Ö2, O.Ö5, O.Ö7, O.Ö9, O.Ö13, O.Ö17	5	S.Ö5, S.Ö10, S.Ö12, S.Ö16, S.Ö18
Arkadaşları ve öğretmeniyle iletişim kurabilmesi	5	O.Ö6- O.Ö8, O.Ö10, O.Ö17	5	S.Ö3, S.Ö9, S.Ö11, S.Ö19, S.Ö20
Okul kültürüne ve kurallara uyum sağlayabilmesi	3	O.Ö8, O.Ö10, O.Ö13	7	S.Ö1, S.Ö2, S.Ö9, S.Ö11, S.Ö13, S.Ö16, S.Ö17

Belirli bir süre dikkatini toplayabilmesi	3	O.Ö6, O.Ö10, O.Ö19	2	S.Ö1, S.Ö3
Temel akademik kavramları bilmesi	3	O.Ö8, O.Ö11, O.Ö19	3	S.Ö3, S.Ö6, S.Ö8
Fiziksel gelişiminin yaşlarına göre olması			2	S.Ö10, S.Ö19

Bir öğretmen birden fazla görüş belirtmiştir. (f): Frekans

Tablo 8 de ifade edilen kodların çoğu okul öncesi ve sınıf öğretmenleri tarafından ortak olarak ifade edilmiştir. Sadece fiziksel gelişiminin yaşlarına göre olması (f=2) kodu sınıf öğretmenleri tarafından ifade edilmiştir. Okul öncesi öğretmenlerinin ilkökula hazır bir öğrencide olması gereken kriterlere ince motor becerilerinin gelişmiş olması (f=10), temel öz bakım becerileri olması (f=6), arkadaş ve öğretmeniyle iletişim kurabilmesi (f=5) görüşü sıklıkla ifade edilmiştir. Sınıf öğretmenlerinin ilkökula hazır bulunuşluk kriteri olarak küçük kas becerilerinin belirli bir seviyede olması (f=15) ile okul ve sınıf kurallarına uyum sağlayabilmesi (f=7) kriterlerinin sıklıkla ifade edildiği görülmüştür. Aşağıda her koda uygun öğretmen görüşlerinden örnekler sunulmuştur.

O.Ö12 kodlu okul öncesi öğretmeni ölçüt olarak ince motor becerilerine yoğunlaşarak; *İnce ve kaba motor gelişimi kalem tutabilme ve makas kullanabilme becerisi.* şeklinde görüşünü belirtmiştir. S.Ö3 kodlu sınıf öğretmeni küçük kas becerilerinin gelişimi üzerinde durarak; *Okuma yazmaya hazır bulunuşluk açısından öğrencinin el-kas gelişiminin tamamlanmış olmasını, el göz koordinasyonunu sağlayabilmiş olması...* şeklinde görüş belirtmiştir.

O.Ö5 kodlu okul öncesi öğretmeni öz bakım becerisini önemli bir ölçüt olarak gördüğünü; *Tuvalere gitme becerisini kazanmış olması. Pantolonunu giyebilmek, üstünü çıkarabilmesi, kendini temizleyebilmesi gibi becerileri kazanmış olmalı.* şeklinde ifade etmiştir. S.Ö5 ise aynı kodda görüşünü; *“En önemli unsur ise kişisel bakımını yapabilmesi, dişlerini fırçalaması, tuvalet kullanımı, el yıkama gibi davranışları iyice öğrenip 1. sınıfa hazır olarak gelmesidir.* şeklinde belirtmiştir.

O.Ö.8 kodlu okul öncesi öğretmeni iletişim becerisinin üzerinde durarak; *Çocuk insanlarla etkili iletişim kurabiliyorsa, kendini kolay ve etkili bir şekilde ifade edebiliyorsa, yeni ortamına kolaylıkla uyum sağlayabiliyorsa çocuğun birinci sınıfa hazır olduğunu düşünüyorum.* şeklinde görüş belirtmiştir. S.Ö9 kodlu sınıf öğretmeni ise; *Arkadaş ve öğretmenleriyle olumlu iletişim kurabilmesi gerekir.* iletişim becerisinin önemli bir ölçüt olduğunu ifade etmiştir.

O.Ö10 kodlu okul öncesi öğretmeni okul kurallarının üzerinde durarak; *Sosyal ortamda davranışları uyumlu olmalı. Farklı ortamlarda kuralların farkında olup olmaması önemli.* S.Ö13 kodlu sınıf öğretmeni ise; *Okula ilk geldiğinde ağlama durumuna, kurallarına uyumsuzluk olup olmadığına bakıyorum. Okul kültürü ve kurallarına uyum oldukça önemli.* şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir.

O.Ö6 kodlu okul öncesi öğretmeni belirli bir süre dikkatini toplayabilmesi kodunda görüşünü *Odaklanması, 10-15 dakika boyunca bir şeyle ilgileniyor mu? Dikkatini toplayabilmesi, odaklanması bence en önemli kriter.* ifade ederken S.Ö1 kodlu sınıf öğretmeni aynı kodda; *Başladığı işi bitirebilecek*

kadar dikkatini toplayabilmesi ve odaklanabilmesi gerekli. şeklinde görüşünü belirterek dikkat süresinin önemli bir kriter olduğunu ifade etmiştir.

O.Ö11 kodlu okul öncesi öğretmeni akademik beceriler üzerinde durarak; *Renkleri-şekilleri bilme, basit toplama-çıkarma yapabilme, sayıları bilme ve yazabilme...* kriterlerini belirtmiştir. S.Ö6 kodlu sınıf öğretmeni ise; *Matematik becerileri açısından 0-9 arası rakamları tanımasını (ifade ettikleri çoklukla beraber), temel uzamsal ilişkileri (uzun-kısa, uzak-yakın vb.) bilmesi.* gerektiğini ifade etmiştir.

S.Ö10 kodlu sınıf öğretmeni fiziksel gelişimin üzerinde durarak; *Çocuğun davranışlarının ve gelişimsel özelliklerinin ilkokula başlama yaşına uygun olup olmaması önemli. Örneğin; öğrencinin zihinsel gelişimi normal olabilir ancak fiziksel gelişimi akranlarına göre geri ise küçük kas gelişimi tamamlanmamış ise öğrenci 1. sınıfa başlamamalıdır çünkü fiziksel gelişimi 1. sınıftaki becerileri karşılamadığında bir süre sonra çocukta okula gelmede isteksizlik ve bıkkınlık olabiliyor...* şeklinde görüşünü ifade etmiştir.

Hazırlanan görüşme sorusunda sınıf öğretmenlerinin okul öncesi eğitimde ilkokula hazırlamak konusunda yetersiz kaldığı alanlar olup olmadığına dair görüşlerini öğrenmek amaçlanmıştır. Sınıf öğretmenlerine sorulan; “Okul öncesi eğitimin ilkokula hazırlama noktasında yetersiz kaldığı alanlar olduğunu düşünüyor musunuz? Neden açıklayınız.” sorusuna elde edilen yanıtlarda görüşmeye katılan 7 öğretmen (S.Ö9-S.Ö12, S.Ö16, S.Ö19, S.Ö20) çalışmaları yeterli buldukları yönünde görüş belirtmişlerdir. Örneğin S.Ö9 kodlu sınıf öğretmeni çalışmaları yeterli bulduğunu; *“Eksik olduğunu düşünmüyorum çünkü olması gereken kazanımların çoğunu almış olarak bize geliyorlar.”* şeklinde görüşünü belirtmiştir. Yetersiz kaldığına yönelik görüş belirten öğretmen adaylarının görüşlerinden yararlanılarak oluşturulmuş Tablo aşağıda verilmiştir.

Tablo 9. Sınıf Öğretmenlerinin Okul Öncesi Eğitimin Yetersiz Kaldığı Alanlara Dair Görüşleri

Kodlar	(f)	Öğretmen Kodları (Ö.K.)
Okul ve sınıf kurallarını içselleştirememek	5	S.Ö4, S.Ö7, S.Ö8, S.Ö13-S.Ö15
Psikomotor alanda eksiklikler	2	S.Ö1, S.Ö3
Öz yeterlilik kazandırma konusunda eksiklikler	2	S.Ö2, S.Ö6
Yanlış öğrenmelerin düzeltilmemesi	2	S.Ö5, S.Ö17
Okul öncesi eğitim konusunda velilere bilgi verilmesi	1	S.Ö18

*Bir öğretmen birden fazla görüş belirtmiştir. (f): Frekans

Hazırlanan tabloda sınıf öğretmenlerinin okul ve sınıf kurallarını içselleştirmek (f=5) kodunda en fazla problem yaşadıkları görülmüştür. Aşağıda her bir koda uygun öğretmen görüşlerinden örnekler sunulmuştur.

S.Ö4 kodlu sınıf öğretmeni okul ve sınıf kurallarına uyum sağlanması konusundaki eksikliği; *“Okul-sınıf kurallarına ve sınıf düzenine uyum sağlamada zorlanıyorlar. Anasınıfındaki gibi hareketli olmak oyun oynamak istiyorlar.”* şeklinde görüşünü belirtmiştir.

S.Ö3 kodlu sınıf öğretmeni psikomotor gelişim konusunda yetersiz kaldığını belirterek; *“Anasınıfında yapılan çizim, boyama, kes yapıştır vb. etkinliklerle küçük kas gelişimleri desteklenmeli bu konuda eksik gelen öğrenciler çok oluyor.”* şeklinde görüşünü ifade etmiştir.

S.Ö6 kodlu sınıf öğretmeni öz yeterlilik konusunda eksiklik gözlemlediğini düşünerek; *“Okul öncesi eğitimde özellikle kendi işini kendi yapabilme kendi başına etkinlik yapabilme özgüven duygusu çok önemli. Bunların kazandırılmasına daha çok öncelik verilmesini önerebilirim. Bazı çocuklar ailelerinin yanlış tutumları nedeniyle hiçbir işlerini kendi başlarına yapamıyorlar. Okul öncesi eğitim özellikle bu çocuklar için çok önemli. Basit etkinliklerle öğrenciye yapabilirim duygusunun kazandırılması gerektiğini düşünüyorum.”* şeklinde görüşünü ifade etmiştir.

S.Ö17 kodlu sınıf öğretmeni yanlış öğrenmelerin olduğunu; *“Okul öncesinde bazı öğrenmelerin yanlış olması sonucunda bizler daha büyük zorluk yaşıyoruz. Bunları tersine çevirmek zor oluyor. Örneğin; sayıların yazılış yönleri ya da seslerin yanlış verilmesi gibi sorunlarla karşılaşabiliyoruz. Bu konulara daha çok dikkat edilmesi gerektiğini düşünüyorum...”* şeklinde belirtmiştir.

S.Ö18 kodlu sınıf öğretmeni velilerin bilgilendirilmesi gerektiğini; *“Okul öncesi eğitimde velilerin daha çok bilgilendirilmesi gerektiğini düşünüyorum. Okul öncesi eğitimi bir çocuk bakım yeri değil çocuğun gelişimi için oldukça önemli bir pay sahibi olduğunun benimsetilmesi gerektiğini düşünüyorum.”* şeklinde görüşünü belirtmiştir.

Tartışma ve sonuç

Yapılan çalışmanın amacı, okul öncesi öğretmenlerinin ilkökula hazırlık için yaptığı uygulamaları incelemek ve sınıf öğretmenlerinin okul öncesi eğitimden beklentilerini belirlemektir. Araştırma verileri, alan yazında yapılan çalışmaların sonuçlarıyla tartışılarak aşağıda sunulmuştur. Çalışmaya katılan okul öncesi ve sınıf öğretmenlerinin çoğunluğu, okul öncesi eğitimin ilkökula hazırladığını belirtmiştir. Okul öncesi öğretmenlerinin ilkökula hazırlık sürecinde kaba-ince motor gelişimi ve okul kurallarının benimsenmesi üzerinde durduğu ve sınıf öğretmenlerinin de bu alanlarda gelişim beklediği ifade edilmiştir (Bknz. Tablo 4). Araştırmanın bulgularını destekleyen Güzelyurt ve ark., (2019) tarafından yapılan çalışmada, okul öncesi öğretmenlerinin ilkökula hazır bulunuşlukla ilgili görüşlerinin incelendiği ve ilkökula hazır bulunuşluğun sağlanabilmesi için öğrencilerin ince motor becerilerinin geliştirilmesi gerektiği ve okul kurallarına uyum sağlanmasının önemli olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu çalışmada da okul öncesi öğretmenlerinin ilkökula hazırlık sürecinde kaba-ince motor gelişimi ve okul kurallarının benimsenmesi üzerinde durduğu ve sınıf öğretmenlerinin bu alanların üzerinde durulması gerektiği görüşünü belirttikleri söylenebilir. Her iki öğretmen branşının da birbirlerinden beklentilerinin karşılanmasına yönelik faaliyetlerde buldukları düşünülebilir. Yapılan çalışmada okul öncesi eğitimle kaba-ince motor becerileri ve okul kurallarına uyum sağlanması konusunda desteklediği için ilkökula hazırladığı sonucuna ulaşılmıştır. Literatürde bu konuda yapılan çalışmalara bakıldığında, Pekdoğan (2017) ile Çoban ve Ergenekon (2021) tarafından yapılan çalışmalarda sınıf öğretmenlerinin okul öncesi eğitimden beklentilerinin öncelikli olarak kaba-ince motor gelişimi olduğunu ve okul öncesi eğitimde psikomotor becerilerin desteklenmesiyle ilkökula hazırlığın gerçekleşebileceği sonucuna

ulaşmıştır. Bu da incelenen araştırmaların çalışmada elde edilen sonuçlarla benzerlik gösterdiğini göstermektedir.

Bu çalışmada, okul öncesi eğitimde akademik gelişime yönelik yapılan çalışmalar ve sınıf öğretmenlerinin okul öncesi eğitimi alarak ilkokula başlayan öğrencilerdeki akademik hazır bulunuşluklarına yönelik beklentiler incelenmiştir. Matematik dersine hazır bulunuşluk için okul öncesi öğretmenleri sayı ve şekilleri tanıma, ayırt etme gibi çalışmalar yapmaktadır. Sınıf öğretmenleri de bu kodlarda gelişim gözlemlemektedir. MEB okul öncesi öğretim ve ilkokul 1. sınıf matematik programında benzer kazanımlar bulunmaktadır. Örneğin, MEB okul öncesi öğretim programında (2013) “*Nesneleri sayar, geometrik şekilleri tanıır*” gibi kazanımların olması benzer şekilde MEB ilkokul 1. sınıf matematik programında (2018) sayılar, geometri gibi konuların bulunması, mevcut programda matematik hazır bulunuşluğunu sağlayabilecek kazanımların olması ve ilkokul programında işlenen ders konularının benzerliği dolayısıyla görüşlerin örtüştüğü sonucuna ulaşılmıştır. Yapılan çalışmanın konusuna benzer şekilde Yazlık ve Özgören (2018), tarafından yapılan okul öncesi öğretmenlerinin matematik uygulamalarının araştırıldığı çalışmada da öğretmenlerin rakamlar, geometrik şekiller gibi konularda ağırlıklı olarak çalışmalar yaptıkları sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca çalışmaya katılan sınıf öğretmenlerinin belirttiği gibi Kılıç (2008) tarafından yapılan çalışmada da okul öncesi eğitimi alan öğrencilerin matematik becerileri öğretmenler tarafından ifade edilirken; ritmik sayma, basit akademik işlemler yapabilme, sayı-renk-şekilleri bilme ve ayırt etme konusunda daha iyi olduğu ifade edilmiştir. Bu anlamda incelenen araştırma ile yapılan çalışmanın sonuçlarının benzerlik gösterdiği ifade edilebilir. Hayat bilgisi dersi için okul öncesi öğretmenleri okul-sınıf kurallarına uyum ve doğayı-çevreyi tanıma ile ilgili çalışmalar yapmaktadır. Sınıf öğretmenleri de bu kodları sıklıkla ifade ettiği için hayat bilgisi dersi için yapılan çalışmaların ve hazır bulunuşluk beklentisinin iki branş için de uyumlu olduğu ifade edilebilir. Okul öncesi öğretim programı ile ilkokul hayat bilgisi öğretim programı kazanımları arasında benzerlikler bulunmaktadır. Örneğin, okul kültürüne uyum sağlama, kendini tanıma, doğayı koruma gibi konuların ilkokul hayat bilgisi programında yer aldığı görülmektedir (MEB, 2018). Benzer şekilde okul öncesi öğretim programında yakın çevrenin tanınması, doğal çevreyi gözlemeleme-koruma, yaşam tecrübeleri edinme, değişik ortamlardaki kurallara uyma gibi kazanımlar bulunmaktadır (MEB, 2013). Uçuş-Güldalı ve Demirbaş (2017) tarafından yapılan çalışmada okul öncesi öğretim programının amaçları ilkokul hayat bilgisi programının temelini oluşturduğu ve özellikleri açısından benzerliklerin olduğu ifade edilmektedir. Ayrıca Özer ve Aktaş (2019) tarafından yapılan çalışmada okul öncesi öğretim programı ile ilkokul hayat bilgisi öğretim programındaki kazanımların karşılaştırıldığı çalışmada okul öncesi programında özdenetim ve sorumluluk kazanımları ile ilkokul hayat bilgisi öğretim programında benzer kavramların olduğu görülmüştür. Özdenetim ve sorumluluk kavramları açıklanırken okul ve sınıf kurallarına uyum konusunda benzer açıklamaların olduğu çalışmanın bulgularında ifade edilmiştir. Bu anlamda bakıldığında okul öncesi öğretmenlerinin hayat bilgisi dersine ön hazırlık için yaptığı uygulamaların ve sınıf öğretmenlerinin bu konuda beklentilerinin örtüşmesi programlarda bulunan kazanım ve konuların benzerlikler içermesi ile ilgili olduğu düşünülmüştür. Yapılan çalışmada Türkçe dersi için okul öncesi öğretmenleri hikâye-tekerleme bilme, parmak oyunları, ses hissettirme çalışmaları yapıldığını belirtmiştir. Bu konuda Güzelyurt ve ark., (2019) tarafından yapılan çalışmada da okul öncesi öğretmenlerinin ilkokula hazırlık sürecinde okuma yazmaya hazırlık çalışmaları (çizgi çalışmaları, ses

hissettirme vb.) yapıldığını vurgulamışlardır. Ayrıca Pişirir (2020) tarafından yapılan çalışmada okul öncesi öğretmenleri okuma yazmaya hazırlık kapsamında çocuklara ses hissettirme çalışmalarına yer verdiklerine yönelik sonuçlara ulaşmıştır. Görüşülen sınıf öğretmenlerinin okul öncesi eğitimi olarak ilkokula başlayan öğrencilerde Türkçe dersi hazır bulunuşluk beklentilerini ifade ederken okuma yazmaya ön hazırlık konusunda özellikle ses farkındalığı, çizgi çalışmaları, çalışma sayfaları gibi etkinlikleri yapabildiği ifade edilmiştir. Wasik ve Hintman (2011)'e göre okul öncesi dönemde yapılan ses çalışmaları çocukların dil haznesi geliştirmesiyle birlikte çocuğun cümlelerin kelimelerden, kelimenin hecelerden, hecelerin seslerden oluştuğunu anlamasına katkı sağlar. Bu bağlamda okul öncesi öğretmenlerinin yaptığı uygulamaların Türkçe dersi için hazır bulunuşluk sağladığı ifade edilebilir. Türkçe öğretim programı ile okul öncesi öğretim programındaki dil gelişimi kazanımları da birbirini tamamlamaktadır. Ayrıca 1. sınıf Türkçe öğretim programında bulunan dinleme-izleme kazanımları ile okul öncesi öğretim programındaki dil gelişimi kazanımlarının örtüşmesi de bu konuda öğretmenlerin görüşlerinin paralellik göstermesini açıklayabilir. Örneğin; MEB (2019) 1. sınıf Türkçe dersi öğretim programında dinleme-izleme bölümündeki "*Dinlediği/izlediği metni anlatır ve dinlediklerine/izlediklerine yönelik sorulara cevap verir.*" kazanımları ile MEB (2013) okul öncesi öğretim programında bulunan "*Dinlediklerinin/izlediklerinin anlamını kavrar ve dinlediklerini/izlediklerini çeşitli yollarla ifade eder.*" kazanımları birbirini tamamlamaktadır. Sonuç olarak, okul öncesi öğretmenlerinin yaptığı çalışmaların ve sınıf öğretmenlerinin beklentilerinin, ilkokula başlayan öğrencilerin akademik hazır bulunuşluklarını desteklediği görülmektedir. Okul öncesi eğitim programları ve ilkokul programları arasındaki benzerlikler de bu uyumu açıklamaktadır.

Yapılan çalışmada, ilkokula hazır olma kriteri olarak öğretmenlerin ortak en çok vurguladığı nokta, küçük kas becerilerinin belirli bir seviyede olması gerektiğidir (Bknz. Tablo 8). Bu bağlamda ilkokula hazırlık kriteri olarak küçük kas becerilerinin yeterliliği iki branşında beklentisini karşılamaktadır. Bu durum, okul öncesi öğretim programında ve ilkokul Türkçe dersi öğretim programında da vurgulanmaktadır. Örneğin; MEB (2013) okul öncesi öğretim programında bulunan psikomotor gelişim alanında küçük kas becerilerinin gelişimine yönelik kazanımlar ile MEB (2018) 1. sınıf Türkçe öğretim programının ilk okuma yazmaya hazırlık bölümünde bulunan parmak/el/kol kaslarının gelişimine yönelik kazanımların olması hem okul öncesi dönemde hem de ilkokul sürecinde ince motor becerilerinin gelişimine verilen önemi gözler önüne sermektedir. El kaslarının gelişimi, ilkokulda yapılan çalışmalar için önemli bir faktördür ve ilkokula hazır olma konusunda önemli bir kriter olarak kabul edilmektedir. Yapılan çalışmada çıkan sonuçlara benzer olarak Ertürk ve ark., (2015), Güzelyurt ve ark., (2021) tarafından yapılan araştırmalarda da ilkokulda okuma yazmaya hazırlık için öğretmenlerin küçük kas becerileri üzerinde durduğu bu anlamda ilkokula hazırlık sürecinde psikomotor becerilerin kriter olarak değerlendirildiği sonucuna ulaşılmıştır. Bu anlamda incelenen araştırmalar ile çalışmadan çıkan sonuçlarının uyumlu olduğu görülmektedir.

Yapılan çalışmada, sınıf öğretmenlerinin okul öncesi eğitimde yapılan çalışmaları genellikle yeterli buldukları ancak sınıf kurallarının içselleştirilmesi konusunda eksiklikler olduğu ifade edilmiştir (Bknz. Tablo 9). Özenç ve Çekirdekçi (2013) tarafından yapılan ilkokul 1. sınıf öğrencilerinin sorunlarının incelendiği araştırmada okul ve sınıfın fiziki ortamında oyun alanlarının yeteri kadar olmaması

dolayısıyla çocuğun enerjisini ve en temel ihtiyacı olan oyun isteğinin karşılanamadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu bağlamda öğrencilerin enerjilerini ve oyun isteklerini karşılayacak yeterli oyun alanı bulunmaması, sınıf düzeninin farklılaşması ve fiziki imkânların farklı olması nedeniyle sınıf kurallarına uyum sağlamada sorun yaşandığı düşünülmektedir. Ancak bu sonuç, daha önce yapılan bazı araştırmalarla çelişmektedir. Örneğin, Dereli (2012) ve Salgut (2019) tarafından yapılan çalışmalarda, okul öncesi eğitimin sınıf ve okul kurallarına uyumu kolaylaştırdığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu çalışmalarda, okul öncesi dönemde belirlenen kuralların ilkokulda da devam ettiği ve bu nedenle uyum sağlamanın daha kolay olduğu belirtilmiştir. Bu durumda, çalışmadan elde edilen sonuçlar ve daha önceki çalışmalar arasında farklılıklar olduğu görülmektedir.

Öneriler

Çalışmada elde edilen sonuçlara yönelik aşağıda verilen öneriler sunulmuştur. Yapılan çalışmada okul öncesi eğitimden ilkokula geçiş sürecinde yanlış öğrenmelerin olması, sınıf yönetimi ve kurallar konusunda farklı uygulamaların olması sebebiyle öğretmenlerin sorun yaşadığı görülmüştür. Bu anlamda okul öncesi eğitimin ilkokula hazırlama amacı göz önünde bulundurularak ilkokulda gerekli olacak basit düzeyde akademik bilgi ve becerilerin uygun şekilde öğretimine dikkat edilmelidir. Ayrıca, okul öncesi eğitimde belirlenen kuralların ilkokulda da devam etmesi ve sınıf düzeninin benzerlik göstermesi sağlanabilir. Okul öncesi ve ilkokul sınıf düzeni ve kuralları arasında uyum sağlanabilmesi adına düzenlemeler yapılabilir. Bu kapsamda öğrencilerin ilkokul sınıflarını ziyaret etmelerine olanak tanınarak, okul öncesi öğrencilerin ilkokul sınıf düzenini gözlemlemeleri teşvik edilebilir.

İleride yapılacak çalışmalarda çalışmanın çok yönlü olarak değerlendirilmesi için çalışma grubu genişletilerek veliler ve öğrenciler de sürece dâhil edilebilir. Yaş ilkokula başlamak için tek kriter olarak görülmemelidir. Öğrencilerin ilkokula başlama durumunun daha kapsamlı şekilde değerlendirilmesi için bir değerlendirme ölçeği oluşturulabilir ve yapılacak değerlendirmeye öğretmenlerin ve velilerin görüşleri de eklenebilir. Çalışmada okul öncesi eğitimde yapılan ilkokula hazırlık uygulamalarının sınıf öğretmenlerinin beklentileriyle karşılaştırması yapılmıştır. Yapılacak çalışmalarda okul öncesi eğitimi ile ortaokul, lise gibi daha üst kademedeki eğitim alan öğrencilerin ve öğretmenlerinin öğrencilerin gelişimi üzerine görüşleri araştırılarak karşılaştırılabilir.

Ek Bilgi

Yazarlar, makaleye eşit oranda katkı sunmuş ve makalede raporlanan çalışmanın yapılması ve raporlanmasında herhangi bir çıkar çatışması beyan etmemişlerdir.

ORCID ve İletişim

Tülay Şenel Çoruhlu <https://orcid.org/0000-0002-0263-7844>, E-posta: tulaysenel41@gmail.com

Saliha Albayrak <https://orcid.org/0000-0001-8712-6893>, E-posta: saliha_albayrak19@trabzon.edu.tr

Kaynaklar

- Alisinanoğlu, F. ve Şimşek, Ö. (2012). Okuma yazmaya hazırlık çalışmalarının okul öncesi dönemdeki çocukların yazmaya hazırlık becerilerine etkisinin incelenmesi. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 2(2), 1-14.
- Arnold, DH, Fisher, PH, Doctoroff, GL ve Dobbs, J. (2002). Development of academic skills from preschool through second grade: family and classroom predictors of developmental trajectories. *Journal of School Psychology*, 94(4), 762-770.
- Avcı, K. (2015). *Okul öncesi eğitimi alan 48-66 aylık çocukların matematik becerilerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi* (Tez No. 381204) [Yüksek lisans tezi, On sekiz Mart Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Tez Merkezi.
- Başkale, H. (2016). Nitel araştırmalarda geçerlik güvenilirlik ve örneklem büyüklüğünün belirlenmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Elektronik Dergisi*, 9(1), 23-28.
- Bircan, E. (2019). *Okul öncesi öğretmenlerinin okuma-yazma becerisinin gelişimine yönelik rolleri ve uygulamalarının incelenmesi* (Tez No. 563048) [Yüksek lisans tezi, Başkent Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Tez Merkezi.
- Bozgün, K. ve Uluçınar-Sağır, Ş. (2018). Okuma yazmayı öğrenme sürecinde okul öncesi eğitimin etkisi. *In SETSCI Conference Indexing System*, 3(2018), 1110-1115.
- Büyüktaşkapu-Soydan, S. (2012). Okul öncesi eğitimi sürecinde çocuklara uygulanan aile destekli okumaya hazırlık programının ilkökuldaki okuma başarılarına etkisi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi*, 12(1), 301-314.
- Clements, D. H. ve Sarama, J. (2016). Math, science, and technology in the early grades. *The Future of Children*, 26(2), 75-94.
- Çabuk, B., G. Yıldız, T., D. Gül, E., Dağlıoğlu, E., O. Kaçan, M., K. Turaşlı, N. ve Taşkın, N. (2018). Erken çocukluk eğitimine giriş. Haktanır, G. (Ed), *Okul öncesi dönemden okul dönemine geçiş* (s.284-293). Anı Yayıncılık.
- Çoban, A. ve Ergenekon, Ö. (2021). Okul öncesi eğitiminin amaçlarına ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri. *Al Farabi Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(2), 1-18.
- Dağlı, A. (2007). *Okul öncesi eğitimi alan ve almayan ilköğretim birinci sınıf öğrencilerinin Türkçe ve matematik derslerindeki akademik başarılarının karşılaştırılması* (Tez No. 217492) [Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Tez Merkezi.
- Denton, K., West, J. ve Walston, J. (2003). Reading--young children's achievement and classroom experiences: findings from the condition of education, 2003 (NCES 2003-070). Washington, DC: National Center for Education Statistics.
- Dereli, E. (2012). Okul öncesi öğretmenleri ile ilköğretim birinci sınıf öğretmenlerinin ilköğretime hazırlık süreci ile ilgili görüşlerinin karşılaştırılarak incelenmesi. *Akademik Bakış Dergisi*, 9(3), 1-20.

- Dursun, S. (2009). A comparison of the mathematical skills of first graders with and without preschool education. *Educational Sciences: Theory and Practice*, 9(4), 1705-1715.
- Einarsdottir, J. (2006). From pre-school to primary school: when different contexts meet. *Scandinavian Journal of Educational Research*, 50(2), 165-18.
- Ekiz D. (2020). Bilimsel araştırma yöntemleri (6. Baskı). Anı Yayıncılık.
- Erdoğan, T., Altınkaynak, Ş. Ö. ve Erdoğan, Ö. (2013). An analysis of the literacy activities provided by preschool teachers. *Elementary Education Online*, 12(4), 1188-1199.
- Erkan, S. ve Kırca, A. (2010). Okul öncesi eğitimin ilköğretim birinci sınıf öğrencilerinin okula hazır bulunuşluklarına etkisinin incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 38(38), 94-106.
- Erkan, S. ve Topçu-Bilir, Z. (2015). Okul öncesi eğitimin ilköğretim birinci sınıf öğrencilerinin Türkçe dil becerilerine etkisi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(35), 173-190.
- Ertürk-Kara, H. G. ve Gözcü, S. (2015). Okula hazır olma konusunda öğretmen ve aile görüşleri: Bir olgu bilim çalışması. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(2), 391-408.
- Gürbüz, F. ve Tehci, A. Okul öncesi eğitimin ilkokul öğrencilerinin ilk okuma ve yazma başarısına etkisi. *SDU International Journal of Educational Studies*, 6(1), 18-30.
- Güzelyurt, T., Erol, S., Kahraman, A., Temel, L. ve Savluk, B. (2019). Okul öncesi öğretmenlerinin ilkokula hazır bulunuşluğa ilişkin görüşleri. *International Primary Education Research Journal*, 3(1), 23-30.
- Karasar, N. (2020). *Bilimsel araştırma yöntemi: Kavramlar ilkeler teknikler* (35. Baskı). Nobel Akademik Yayıncılık.
- Kılıç, Z. (2008). *İlköğretim birinci sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre okul öncesi eğitim alan ve almayan öğrencilerin gelişim becerilerinin karşılaştırılması* [Yayınlanmış yüksek lisans tezi, Beykent Üniversitesi], Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Tez Merkezi.
- La Paro, K. M., Pianta, R. ve Cox, M. (2000). Kindergarten teachers' reported use of kindergarten to first grade transition practices. *The Elementary School Journal*, 101(1), 63-78.
- Lee, J. E. (2017). Preschool teachers' pedagogical content knowledge in mathematics. *International Journal of Early Childhood*, 49(2), 229-243.
- Manfra, L., Dinehart, L. H. ve Sembiente, S. F. (2014). Associations between counting ability in preschool and mathematic performance in first grade among a sample of ethnically diverse, low-income children. *Journal of Research in Childhood Education*, 28(1), 101-114.
- MEB. (2003). Millî eğitim bakanlığı ilköğretim kurumları yönetmeliği. *Tebliğler Dergisi*, 484-525.
- MEB. (2013). *Okul Öncesi Eğitim Programı (36-72 aylık çocuklar için)*. Milli Eğitim Basım Evi.
- MEB. (2018). *Matematik Dersi Öğretim Programı* (İlkokul ve Ortaokul 1,2,3,4,5,6,7 ve 8. Sınıflar). Milli Eğitim Bakanlığı.

- MEB. (2019). *Türkçe Dersi Öğretim Programı* (İlkokul ve Ortaokul 1,2,3,4,5,6,7 ve 8. Sınıflar). Milli Eğitim Bakanlığı.
- Miles, M. B. ve Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded sourcebook*. Sage Publications.
- Özenç, M. ve Çekirdekçi, S. (2013). İlkokul 1. sınıfa kaydolan okul öncesi dönem çağındaki öğrencilerin (60-69 ay) yaşadıkları sorunlara ilişkin öğretmen görüşleri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(2), 177-192.
- Özer, M. ve Aktaş, B. Ç. (2019). Değerler eğitimi devamlılığı: okul öncesi eğitim programından hayat bilgisi öğretim programına. *İlköğretim Online*, 18(1), 389-405.
- Pekdoğan, S. (2017). Sınıf öğretmenlerinin ilkokula hazırlık sürecinde okul öncesi eğitimden beklentileri. *Yaşadıkça Eğitim Dergisi*, 31(2),11-22.
- Pişirir, N. (2020). Okul öncesi dönemden ilkokula geçişte öğretmenlerin karşılaştığı sorunların incelenmesi. *İstanbul Aydın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(2), 307-324.
- Polat Unutkan, Ö. (2007). Okul öncesi dönem çocuklarının matematik becerileri açısından ilköğretime hazır bulunuşluğunun incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 32(32), 243-254.
- Rittle-Johnson, B., Fyfe, E. R., Hofer, K. G. ve Farran, D. C. (2017). Early math trajectories: Low-income children's mathematics knowledge from ages 4 to 11. *Child Development*, 88(5), 1727-1742.
- Salgut, E. (2019). *Sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre okul öncesi eğitimin ilk okuma yazma sürecine etkisi*. [Yüksek lisans tezi, Pamukkale Üniversitesi], Ulusal Tez Merkezi [Tez No: 587640].
- Santos, A. I. (2015). Between preschool and primary education--reading and writing from the perspective of preschool and primary teachers. *International Education Studies*, 8(11), 211-218.
- Siva, L. (2008). *Okul öncesi eğitimin ilkokul başarısına etkisi ve bir uygulama* [The effect of preschool education on primary school performance]. [Doktora tezi, Beykent Üniversitesi-Ankara], Ulusal Tez Merkezi. [Tez No: 235343]
- Sönmez, V. ve Alacapınar, F. G. (2019). *Örneklendirilmiş bilimsel araştırma yöntemleri* (7. bs.). Anı Yayıncılık.
- Stipek, D. J. ve Byler, P. (1997). Early childhood education teachers: Do they practice what they preach?. *Early Childhood Research Quarterly*, 12(3), 305-325.
- Tehci, A. (2018). *Okul öncesi eğitimin ilk okuma ve yazma başarısına etkisi*. [Yüksek lisans tezi, Bayburt Üniversitesi], Ulusal Tez Merkezi. [Tez No. 514599].
- Topal M. (2021). 2023 eğitim vizyonu belgesiyle 11. kalkınma planında eğitimle ilgili hedeflerin karşılaştırılarak değerlendirilmesi. *Academia Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 6(1), 156-195.

- Ucus-Güldalı, S. ve Demirbaş, İ. (2017). Okul öncesi eğitim programı ile ilkokul hayat bilgisi öğretim programının sarmallığının incelenmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(3), 1084-1105.
- Viterbori P., Usai M.C., Traverso L. ve De Franchis V., (2015). How preschool executive functioning predicts several aspects of math achievement in Grades 1 and 3: A longitudinal study. *Journal of Experimental Child Psychology*, 140, 38-55.
- Wasik, B. A. ve Hindman, A. H. (2011). İmproving vocabulary and pre – literacy skills of at-risk preschoolers through teacher professional development, *Journal of Education Psychology*, 103(2), 455 – 469.
- Yapıcı, M. ve Ulu, F. B. (2010). İlköğretim 1. sınıf öğretmenlerinin okul öncesi öğretmenlerinden beklentileri. *Kuramsal Eğitimbilim Dergisi*, 3(1), 43-55.
- Yazlık, D. Ö. ve Öngören, S. (2018). Okul öncesi öğretmenlerinin matematik etkinliklerine ilişkin görüşlerinin ve sınıf içi uygulamalarının incelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(2), 1264-1283.
- Yin, R. (1984). *Case study research: Design and methods* (4th ed.). Sage Publications.
- Zoroğlu, M. A. (2015). *Okul öncesi dönemdeki çocuklara yönelik yapılandırmacı öğrenme kuramına dayalı kavram karikatürlerinin geliştirilmesi ve uygulanması*. [Yüksek lisans tezi, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi], Ulusal Tez Merkezi. [Tez No. 389116]

Etik Beyan

Yapılan bu çalışmada “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında uyulması belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler” başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbiri gerçekleştirilmemiştir.

Etik Kurul Onayına İlişkin Bilgi

Etik değerlendirmeyi yapan kurul adı = Trabzon Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma ve Yayın

Etiği Kurulu

Etik değerlendirme kararının tarihi= 14.09.2021

Etik değerlendirme belgesi sayı numarası= E-81614018-000-743

Ek 1. Görüşme Soruları

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN İLKOKULA HAZIRLAMAK İÇİN YAPTIĞI UYGULAMALAR VE SINIF ÖĞRETMENLERİNİN OKUL ÖNCESİ EĞİTİMDEN BEKLENTİLERİ

Sevgili Öğretmen,

Bu sorular okul öncesi öğretmenlerinin öğrencileri ilkokula hazırlarken izledikleri öğretim sürecini belirlemek ve sınıf öğretmenlerinin okul öncesi eğitimden beklentilerini incelemektir. Sorulara dair görüşlerinizi ayrıntılı şekilde yazarak hazırladığımız tez araştırmasına yapmış olduğunuz katkıdan dolayı teşekkür ederim.

Okul Öncesi Öğretmenlerine Sorulacak Sorular

1. Bir okul öncesi öğretmeni olarak okul öncesi eğitimin çocuğu ilkokula hazırladığını düşünüyor musunuz? Neden? Açıklayınız.

a) Evet   b) Hayır

2. Sizce okul öncesi dönemdeki çocuklar ilkokula hazır olmaları için hangi beceri ve yeterliliklere sahip olmalıdır?

3. Öğrencilerinizin ilkokulda karşılaşacağı Matematik, Hayat Bilgisi, Türkçe gibi derslerde gelişimine katkıda bulunmak için neler yapıyorsunuz? Açıklayınız.

a) İlkokulda karşılaşacağı Matematik dersine hazırlamak için neler yapıyorsunuz? Açıklayınız.

b) İlkokulda karşılaşacağı Hayat bilgisi dersine hazırlamak için neler yapıyorsunuz? Açıklayınız.

c) İlkokulda karşılaşacağı Türkçe dersine hazırlamak için neler yapıyorsunuz? Açıklayınız.

4. Okul öncesi dönemde çocuğun 1. sınıfa hazır olduğunu hangi kriterlere göre değerlendirip belirliyorsunuz?

Sınıf Öğretmenlerine Sorulacak Sorular

1. Bir sınıf öğretmeni olarak okul öncesi eğitimin çocuğu ilkokula hazırladığını düşünüyor musunuz? Neden? Açıklayınız.

a) Evet   b) Hayır

2. Bir sınıf öğretmeni olarak okul öncesi eğitimden beklentileriniz nelerdir?

3. Okul öncesi eğitim alan öğrencilerinizin ilkokula başladıklarında aşağıda verilen gelişim alanlarında ilkokula hazır bulunuşlukları hakkında neler düşünüyorsunuz?

a) Öğrencilerin matematik dersinde ilkokula geldiğinde hazır bulunuşlukları hakkında neler düşünüyorsunuz?

b) Öğrencilerin hayat bilgisi dersinde ilkokula geldiğinde hazır bulunuşlukları hakkında neler düşünüyorsunuz?

c) Öğrencilerin Türkçe dersinde ilkokula geldiğinde hazır bulunuşlukları hakkında neler düşünüyorsunuz?

4. Bir sınıf öğretmeni olarak çocuğun ilkokula hazır bulunuşluğunu hangi ölçütlere göre değerlendiriyorsunuz?

5. Okul öncesi eğitimin ilkokula hazırlama noktasında yetersiz kaldığı alanlar olduğunu düşünüyor musunuz? Neden açıklayınız.